

ŞİŞLİ İLÇESİ NAZIM İMAR PLANI KENT KONSEYİ TOPLANTISI

Tarih: 28 Nisan 2021

Konu: Katılımcı 1/5000 ölçekli nazım imar planı çalışmaları kapsamında Şişli Kent Konseyi üyeleri ile mevcut analiz ve tespitlerin, planlama takviminin paylaşılması; üyelerin süreçten beklenti ve taleplerinin alınması

Katılanlar:

Şişli Belediyesi: İlker Çelebi, Özge Gürbüz, Berfin Ezgi Demirbaş, Bahar Yıldırım, Esra Saral

Şişli Kent Konseyi: Şükran Eroğlu, Nazmi Öztürk, Fatma Kurtur, Umut Dede, Ayten Ağirdemir, Ülgen Şendil, Mehmet Kanbak, Cemal Eyüpoğlu

İstanbul Kent Konseyi: Rasim Şişman

İBB, Şehir Planlama Müdür Yardımcıları: Filiz Deveci, Gökçe Dede

İBB, Şehir Planlama Müdürlüğü, Plan Grubu: Rahşan Özçelik, Burcu Munyar,

İBB, Şehir Planlama Müdürlüğü, Katılım Koordinatörlüğü: Miray Özkan, Sibel Dünder Doğan, Gözde Ağartan Ünalı, Seyhan Özçelik, Bengi Çakmak

Toplantıda Söz Alanlar: İlker Çelebi, Şükran Eroğlu, Umut Dede, Cemal Eyüpoğlu, Mehmet Kanbak, Ayten Ağirdemir, Nevin Kaplan, Ülgen Şendil, Nazmi Öztürk, Fatma Kurtur

Öncelikle plan grubu 2020 yılı şubat ayında başlayan 1/5000 ölçekli nazım imar planı çalışmalarına ilişkin sunum yapmış; mevcut durum analiz ve tespitlerini, planlama gündemini ve sürecini aktarmıştır. Sonrasında katılımcılar fikir ve önerilerini paylaşmışlardır.

Toplantıda öne çıkan konular:

- İlçedeki sorunlu bölgeler için yıllarca bir plan çalışması yapılmamış olması, nazım imar planı olmadan da çözülecek sorunlar için herhangi bir adım atılmamış olması
- Deprem riski ve semtteki yapı stokunun eski olması (50-60 senelik binaların bulunması). Hasar görebilecek yapıların bir an önce yenilenmesi gerektiği
- Gelir eşitsizliği, yoksul mahallelere (Yayla Mah. vb.) yönelik stratejiler geliştirilmesi
- Şişli'nin nüfus yoğunluğu, trafik sıkışıklığı, hayat pahalılığı gibi nedenlerle insanların artık yaşamak için tercih etmedikleri bir semte dönüşmesi
- Şişli İlçesinin İstanbul'un en güçlü merkezi iş alanlarından (MİA) biri olması sebebiyle 7/24 aktif kullanılması ve zamanla fonksiyonların değişmesi (konuttan ticaret ve turizme), bu durumun semtte yaşayanlar için sorunlara yol açması
- Turizmin kontrolsüz yayılması ve gece ekonomisinin yarattığı sorunlar nedeniyle sakinlerin mahallelerini terk etmesi (Teşvikiye, Harbiye, Bozkurt, Meşrutiyet Mahalleleri örnek verildi). Söz konusu mahallelerde yaşayan kişi sayısı azalmasına rağmen Şişli Belediyesinin hala yeni ticaret mekanları için ruhsat veriyor olması
- Açılan yeni kafe bar lokanta gibi mekanların yerleşik halkı rahatsız etmesi (Teşvikiye Mahallesi örnek verildi)
- Mülkiyet sorunu olan alanlar
- İlçede çok uzun zamandır (yaklaşık 50 sene) plansız yapılaşmış mahallelerin olması (Yayla, İzzetpaşa Mahalleleri örnek verildi). Ruhsatsız yapıların bulunması ve arazinin çok kıymetli olduğu böyle bir semtte, bu yapıların spekülasyona açık olması
- "Kuştepe gecekondü önleme bölgesinde" uzun bir süredir çalışma yapılmamış olması

- Şişli merkezin çok yoğun ve sıkışık olması
- Şişli İlçesi'nde mevcut durumda kamusal arazinin çok az olması
- İlçedeki kamusal arazilerin el değiştirmesi (Ali Sami Yen Stadı, Likör Fabrikası, Meslek Lisesi, Nuro Tower vb.) ve sakinlerin bu durum karşısında ses çıkarıp, tepki gösterdiği. Nazım imar planında da kamusal müştereklerin geri kazanımının ve elde tutulmasının hedeflenmesi gerektiği
- Şişli'nin kentsel kolektif belleği güçlü bir semt olduğu, sakinlerin aitlik hissini bulduğu bu nedenle de yaratılacak yeni kamusal alanların, oturanlar tarafından sahiplenilip aktif bir şekilde kullanılmasının beklendiği
- Kişi başına düşen yeşil alan miktarının standartlara kıyasla çok az olması
- Kültür ve sanat için daha çok mekân ayrılması gerektiği aynı şekilde kadın, yaşlı çocuk ve engelliler için de alanlar ayrılması gerektiği
- Yürürlüğe giren yeni otopark yönetmeliği; her binanın kendi parseli içinde otopark sorununu çözmek durumunda olduğu, parsel bazında çözüm üretilmeyen binalar için otopark bedeli ödeneceği

Katılımcılardan gelen soru ve yorumlar:

- Mahalle kooperatiflerinin kurulması önerilmiştir.
- Binaların mevcut kat adetleri ile plandaki kat adetleri farklı olduğu için binaların yenilenememesi konusu gündeme gelmiştir. 5 kattan fazla olan binalar yıkılıp yeniden yapılmak istendiğinde en çok 5 kata izin verilmektedir. Katılımcılardan biri bu konuya ilişkin bir değişiklik yapıp yapılmadığını sormuştur. 2006 senesi planı ile bir hak kaybı yaşandığı, konuyla ilgili yakın zamanda hazırlanan plan notunun meclisten (İBB ve Bakırköy Belediyesi) geçtiği cevabı verilmiştir. Plan notunun nazım imar planına işleneceği ve ruhsatlı yapılar için hak kaybı olmamasına çalışılacağı belirtilmiştir.
- Dönüşümün ada bazında mı yoksa parsel bazında mı olacağı, yeni yapılan planın nasıl uygulanacağı sorulmuştur. Ada bazında dönüşümün; kamu yararı varsa ve teknik olarak mümkünse yapılabileceği, bu noktada halkın iş birliğinin de önemli olduğu cevabı verilmiştir. Henüz bu kararların oluşturulmadığı belirtilmiştir. Ayrıca, karakter bölgeleri için farklı yaklaşımlar geliştirildiği dile getirilmiştir.
- Dezavantajlı grupları, kadınları ve engellileri gözetken bir plan çalışması yapıp yapılmadığı sorulmuş, bunun belediyenin yükümlülüklerinden biri olduğu belirtilmiştir. Plan için “kadın kenti” vizyonu olup olmadığı sorulmuştur. Plan ilke ve hedeflerinin katılımcı süreç içerisinde oluşturulacağı ve bunun ilk toplantı olduğu belirtilmiştir. Sakinlerin dile getirdikleri fikir, talep ve eleştirilerin süreci şekillendireceği ifade edilmiştir.
- Kadınlar ve LGBTİ bireyler için sığınak talebinde bulunulduğu ancak yer olmaması sebebiyle ilçe belediyesinden olumsuz dönüş alındığı belirtilmiştir.
- Bir katılımcı binasının 60 yaşında olduğunu belirtmiş, sokağındaki diğer binaların da yaklaşık aynı yaşta olduğunu, yapılarını yenilemek isteyenlere hızlı bir şekilde destek sağlanması gerektiğini söylemiştir. Toplu şekilde KİPTAŞ AŞ eliyle dönüşüm yapılırsa, bunu da kabul edebileceklerini ifade etmiştir.
- Şişli Merkez Mahallesi Meclisi, Teşvikiye Mahalle Meclisi gibi mahalle oluşumları ve Bomonti Bira Fabrikası, Şişli Etfal Hastanesi örgütlenmelerinden bahsedilmiş, söz konusu gruplarla çalışma yapıp yapılmayacağı sorulmuştur.
- Büyük projelerin (Bomonti vb.) bürokratik değil politik tartışma konusu olduğu, ülkede kent planlamasında siyasi iradenin etkili olduğu gündeme gelmiştir.
- Bomonti Bira Fabrikası, Şişli Etfal Hastanesi gibi boş ya da boşaltılmış kamusal alanların (merkezde yer alan boş arsaların vb.) kullanımının nasıl olacağı sorulmuştur. Söz konusu alanların semt sakinlerinin daha etkin kullanabileceği şekilde düzenlenmeye çalışıldığı, bunun için mülkiyet dokusunun incelendiği, medya analizinin yapıldığı ve araştırmaların sürdüğü bilgisi verilmiştir. Ayrıca, sosyal donatı alanları ile ilgili çalışmalar yapıldığı, bunların

artırılmaya çalışıldığı aktarılmıştır. Sıkışık ve yoğun olan semtte yeni yöntemlerle çözüm üretilmesinin, Şişli'yi daha yaşanılabilir bir semt haline getirmenin hedeflendiği belirtilmiştir.

- Rant ekonomisinden hareket edilmemesi gerektiği belirtilmiş, İBB'nin kendi çözümlerini üretip kooperatifler kurması önerilmiştir. Çalışma grupları oluşturarak semt sakinlerinin katılımıyla, ortak akıl ile sorunların çözülebileceği dile getirilmiştir. Büyükşehir ya da ilçe belediyesinin tek başına bu sorunları çözebilmesinin mümkün olmadığı yorumu gelmiştir.
- Şişli'de hala depreme dayanıklılığı kontrol edilmeyen binalar olduğu, mahalleler arasında eşitsizlikler olduğu bunlara karşı acil önlem alınması gerektiği gündeme gelmiştir.
- İlçe Belediyesi Plan Proje Müdürü, 1/5000 ölçekli nazım imar planının daha çok arazi kullanımıyla ilgili teknik bir belge olduğunu, dünyada farklı örnekleri olsa da ülkemizde böyle görüldüğünü ifade etmiştir. Ayrıca, her sorunun NİP ile çözülmesini beklemenin mümkün olmadığını belirtmiştir. 20-30 yıldır ihmal edilmiş mahallelere iki sene içinde çözüm üretilmesinin gerçekçi olmadığını, mevcut insan kaynağı ve ekonomik kaynaklarla çözüm üretmeye çalıştıklarını söylemiştir. Sürdürülebilir gelişmenin nazım imar planının odaklarından olması gerektiğini, küresel ısınmanın ve su sorunun ciddi bir tehdit olduğunu ve planda kendi enerjisini üreten binalara nasıl teşvik verilebileceği, ısı yalıtımı, karbon salımının ve gürültünün azaltılması gibi konuların ele alınması gerektiğini ifade etmiştir. Geleceği kurtarmak adına nazım imar planına bakış açısının ve kentsel yönetim biçimlerinin değiştirilmesi gerektiğini belirtmiştir.
- Şehir Planlama Müdür Yardımcısı, toplantının analizlerden yola çıkarak bilgilendirme yapmak ve görüşleri toplamak için yapıldığını bunların Şişliyi anlamaya yönelik çalışmalar olduğunu belirtmiştir. Nazım imar planı teknik bir belge olsa bile, sadece nüfus için donatı hesabı yapılması gibi konularla ilgilenilmediğini, semtte yaşayanların görüşleri alınarak bir plan hazırlandığını ifade etmiştir. Planlamada katılımı gerçekleştirmenin zorlukları olduğunu, bunun alışlagelmiş bir süreç olmadığını belirtmiştir. İlçe Belediyesi ile eşgüdümlü çalıştıklarını böylelikle uygulama nazım imar planlarının bu doğrultuda hazırlanacağını, sürecin hızlı bir şekilde ilerlemesinin hedeflendiğini söylemiştir.
- Temmuz ayında plan meclise iletilmeden bir taslağın paylaşılıp paylaşılmayacağı sorulmuş ve plan ilke ve kararlarının paylaşılacağı "Geniş Katılımlı Değerlendirme Toplantısı" yapılacağı bilgisi verilmiştir.